

Vlaams
Parlement

ingediend op **693** (2020-2021) – Nr. 1
16 maart 2021 (2020-2021)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën, Begroting en Justitie
uitgebracht door Anke Van dermeersch

over de beslissingen
van het Overlegcomité
van vrijdag 5 maart 2021
over de coronapandemie

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie:

Voorzitter: Steven Vandeput.

Vaste leden:

Arnout Coel, Maaïke De Vreese, Philippe Muyters, Sarah Smeyers, Steven Vandeput;
Adeline Blancquaert, Anke Van dermeersch, Wim Verheyden;
Stijn De Roo, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Maurits Vande Reyde;
Celia Groothedde, Björn Rzoska;
Ludwig Vandenhove.

Plaatsvervangers:

Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Lorin Parys, Wilfried Vandaele, Paul Van Miert;
Filip Brusselmans, Yves Buysse, Johan Deckmyn;
Jo Brouns, Koen Van den Heuvel;
Marino Keulen, Gwendolyn Rutten;
Mieke Schauvliege, Jeremie Vaneeckhout;
Bruno Tobback.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

I.	Debriefing door Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management	5
1.	Inleiding	5
2.	Tellen kinderen jonger dan 13 jaar mee als men met maximaal tien personen samenkomt in openlucht?	5
3.	Ondernemingssteun	5
4.	Consistentie van bepaalde maatregelen inzake niet-medische contactberoepen	5
5.	Overzicht van alle inspanningen.....	6
6.	Richtlijnen inzake bezoek aan woonzorgcentra.....	6
7.	De kotbubbel.....	6
8.	Kunnen leerlingen uit het deeltijds kunstonderwijs daarnaast nog een buitenschoolse hobby uitoefenen?	6
9.	De avondklok	6
10.	Vaccinatieplan en exitplan.....	7
11.	Pilootprojecten met speekseltesten	7
12.	Het openen van de horeca en een eventueel daarmee gepaard gaande teststrategie.....	7
13.	Snel- en zelftesten	8
14.	Heropening van de horeca en de daarbij te respecteren protocollen	8
15.	Er is voor het eerst een perspectief uitgetekend.....	9
16.	Reizen naar het buitenland.....	9
II.	Debat.....	10
1.	Tussenkoms van Koen Daniëls.....	10
1.1.	De kotbubbel	10
1.2.	Ruimte voor apart beleid van de Gemeenschappen	10
2.	Tussenkoms van Lorin Parys	10
2.1.	De vaccinering in Brussel verloopt niet in lijn met de andere gewesten	10
2.2.	De avondklok	10
2.3.	De opening van de terrassen van de horeca	10
2.4.	De sneltesten	10
3.	Tussenkoms van Chris Janssens	11
3.1.	De kotbubbel	11
3.2.	De sneltesten	11
3.3.	De avondklok	11
3.4.	De heropening van de horeca	11
3.5.	De duurtijd van de maatregel van één hobby per kind.....	12

4. Tussenkoms van Maaike De Vreese	12
4.1. Perspectief voor de horeca	12
4.2. De economische steun	12
4.3. De bijdrage van de sneltesten, zelftesten en ademtesten aan de exitstrategie	12
5. Tussenkoms van Peter Van Rompuy	12
5.1. Hoopvolle maatregelen voor de jeugd	12
5.2. Het inzetten van snel- en zelftesten doet heel wat pertinente vragen rijzen	12
6. Tussenkoms van Ludwig Vandenhoeve	13
6.1. De avondklok	13
7. Tussenkoms van Jos D’Haese	13
7.1. Het vaccinatieprogramma	13
7.2. De avondklok	14
7.3. De kotbubbel	14
8. Tussenkoms van Björn Rzoska	14
8.1. De avondklok	14
8.2. De opening van de terrassen van de horeca	14
8.3. De kotbubbel	14
9. Tussenkoms van Maurits Vande Reyde	15
9.1. De economische steun	15
9.2. De avondklok	15
9.3. Is Vlaanderen dan geen volwaardige partner in het Overlegcomité?	15
10. Replik van minister-president Jan Jambon	15
10.1. De kotbubbel	15
10.2. Ruimte voor apart beleid van de gemeenschappen?	15
10.3. Discrepancie in de vaccinatiestrategie?	16
10.4. De sneltesten	16
10.5. De horeca en de teststrategie	16
10.6. De avondklok	16
10.7. De terrassen van de horeca	16
10.8. Eén hobby per week voor de kinderen	17
10.9. De economische steun	17
10.10. De snel- en zelftesten	17
10.11. De avondklok	17
10.12. Over de economische steun wordt op 12 maart beslist	17
Gebruikte afkortingen	18

Op dinsdag 9 maart 2021 hield de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie een gedachtewisseling over de beslissingen van het Overlegcomité van vrijdag 5 maart 2021 over de coronapandemie, met Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management.

1. Debriefing door Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management

1. Inleiding

Minister-president *Jan Jambon* bedankt de Vlaamse volksvertegenwoordigers om de vragen op voorhand aan te leveren omdat hij zo gemakkelijker kan ingaan op de specifieke bezorgdheden.

Er werden een aantal vragen gesteld die niet echt gaan over de beslissingen van het Overlegcomité. Zo krijgt minister Wouter Beke die namiddag in de commissie Welzijn een reeks vragen over de vaccinatiestrategie. Daarover is het niet echt gegaan in het Overlegcomité. Ook vragen over steunmaatregelen en dergelijke kunnen de parlementsleden volgens de minister-president beter stellen aan de bevoegde ministers in de desbetreffende commissies voor uitgebreidere en diepgaandere antwoorden, want ook de steunmaatregelen maken geen deel uit van de besprekingen in het Overlegcomité.

Een aantal vragen hadden wel betrekking op het Overlegcomité.

2. Tellen kinderen jonger dan 13 jaar mee als men met maximaal tien personen samenkomt in openlucht?

Het Vlaams Belang vroeg of het klopt dat kinderen jonger dan 13 jaar niet inbegrepen zijn bij het aantal van tien mensen dat mag samenkomen in openlucht. Minister-president Jambon kan dat bevestigen. Ook mogen kinderen jonger dan 12 jaar voor buitenactiviteiten samenkomen in groepen tot 25 personen. Dat staat in artikel 15 van het ministerieel besluit, zoals aangepast na het laatste Overlegcomité.

3. Ondernemingssteun

De N-VA stelde de vraag of de steun aan de ondernemingen opgetrokken zal worden van 10 tot 15 procent. De minister-president bevestigt dat de Vlaamse Regering het Vlaams beschermingsmechanisme aanpast en dat het steunpercentage wordt verhoogd van 10 naar 15 procent op de omzet van het vorige jaar. Vanaf maart begint een ander vergelijkend jaar. Vorig jaar ging de horeca dicht. Er wordt dus vergeleken met twee jaar geleden. De rest van de beschermingsmaatregelen blijft behouden, alle andere parameters blijven behouden, enkel het percentage wordt aangepast.

4. Consistentie van bepaalde maatregelen inzake niet-medische contactberoepen

Het Vlaams Belang vroeg waarom het ene wel toegelaten was en het andere niet, bijvoorbeeld een kapper aan huis wel maar een pedicure niet. Minister-president Jambon verklaart dat er op het Overlegcomité een zeer beperkte opening toegestaan werd en dat het verbod slaat op niet-medische contactberoepen. Altijd staat hetzelfde doel voor ogen: het aantal contacten zo laag mogelijk houden.

5. Overzicht van alle inspanningen

De N-VA stelde een vraag over de opdracht die de ministers van Welzijn en Volksgezondheid gekregen hebben om tegen het volgende Overlegcomité van 26 maart 2021 een overzicht te geven van alle inspanningen. De vraag was hoever men staat met dit overzicht voor het Vlaams niveau. Hiervoor verwijst de minister-president naar een schriftelijke vraag aan minister Wouter Beke (*Schriftelijke vragen* VI.Parl. 2020-21, nr. 395, aan minister Beke). Daarbij is een zeer uitgebreide bijlage toegevoegd met alle acties die al werden ondernomen of zullen worden opgestart. Het overzicht is dus al beschikbaar.

6. Richtlijnen voor bezoek aan woonzorgcentra

Ook was er een vraag van de N-VA over het bezoek in de woonzorgcentra, dat beperkt blijft. Minister-president Jambon heeft begrepen dat hierover al veel vragen om uitleg zijn gesteld aan minister Wouter Beke, maar vat nog kort samen. De richtlijnen in de woonzorgcentra liggen sinds 17 februari in lijn met de richtlijnen die in de samenleving gelden voor singles. De Vlaamse Regering wil zich op korte termijn aan die filosofie houden. De doelgroep zelf blijft kwetsbaar en een soepelere regeling in woonzorgcentra dan in de rest van de samenleving, door bijvoorbeeld meer contacten toe te laten of een hogere circulatie tussen personen, houdt het risico in van een negatief effect op het aantal besmettingen in de samenleving.

De voorwaarden voor verdere versoepelingen zullen in samenspraak met de experts worden bepaald. Een belangrijk moment zal de vaccinatie van de 65-plusers zijn. Het uitgangspunt is dat de regeling voor de woonzorgcentra de regels en mogelijke versoepelingen van het Overlegcomité zal volgen. De minister-president merkt wel op dat de versoepelingsregels voor de woonzorgcentra vastgelegd worden door een Vlaamse taskforce, niet door het Overlegcomité.

7. De kotbubbel

Zowel de N-VA als het Vlaams Belang stelden vragen over de kotbubbel in het onderwijs. De minister-president beaamt dat er veel verwarring is over de kotbubbel. Volgens federaal minister Annelies Verlinden stelt er zich hier echter geen probleem, aangezien wie samen op kot zit, als een 'huishouden' beschouwd wordt in de zin van het ministerieel besluit. In het Overlegcomité werd het engagement genomen dat minister Verlinden dit verder zal verduidelijken. Het gaat vooral over een richtlijn voor het optreden van de politie. Het basisuitgangspunt is dat diegenen die samen op kot zitten, beschouwd worden als een huishouden.

8. Kunnen leerlingen uit het deeltijds kunstonderwijs daarnaast nog een buitenschoolse hobby uitoefenen?

Dan was er de vraag of kinderen die les volgen in het dko daarnaast een buitenschoolse hobby mogen uitoefenen. De dko-academies zijn onderwijsinstellingen volgens de minister-president, en volgen dus de specifieke richtlijnen van het onderwijs. Deze richtlijnen zijn wel aangepast naar aanleiding van de beslissing over buitenschoolse activiteiten. Er is geen verbod. Ook de beperking tot één hobby is slechts een aanbeveling in de aanhef en geen verbodsbepaling van het MB. Wel vraagt men om de combinatie van het bestaande dko-aanbod met hobby's buiten het dko te vermijden.

9. De avondklok

Er was een reeks vragen over de avondklok. Minister-president Jambon antwoordt dat er in het Overlegcomité beslist wordt bij consensus. Het onderwerp avondklok lag deze keer niet op tafel. De avondklok staat in het MB en is dus beslist beleid.

Om dat aan te passen, is consensus nodig. Als er een wijziging van het MB doorgevoerd moet worden via het Overlegcomité, dan moeten alle geledingen het daarmee eens zijn. Die consensus om dat aan te passen is er niet, er zijn nog heel vurige voorstanders van de avondklok.

Hij heeft gemerkt dat er zaken gepost werden op de sociale media over zijn standpunt over de avondklok. Hij heeft altijd verklaard er een koele minnaar van te zijn. Sommigen wijzen erop dat het behouden van de avondklok de handhaving zou kunnen vergemakkelijken bij de heropening van de horeca. Hij denkt dat dat klopt, maar de vraag is of dat proportioneel is. Hij denkt dat het aantal verkeersongevallen teruggebracht kan worden tot bijna nul door autogebruik, fietsgebruik, motorgebruik en brommergebruik te verbieden. Hij weet echter niet of dat proportioneel is. Hetzelfde geldt voor de avondklok. Zijn standpunt is dat de avondklok stilaan buiten proportie is. Hij denkt ook dat er toch, na een hele reeks staatshervormingen, een onderscheid gemaakt moet kunnen worden tussen het standpunt dat de Vlaamse Regering inneemt en wat ze in het Overlegcomité kan bereiken. Hij heeft echter begrepen dat hierover een debat gevoerd wordt in het Federaal Parlement, wat de fronten misschien in beweging kan brengen.

10. Vaccinatieplan en exitplan

Wat test and trace betreft, stelde de N-VA een vraag over de uitspraak van de premier tijdens de persconferentie dat er geen exitplan is, alleen een vaccinatieplan. Het lijkt de N-VA namelijk logischer dat er net wel een exitplan is, gekoppeld aan het vaccinatieplan. Minister-president Jambon denkt dat de premier bedoelde dat de vaccinaties een belangrijke invloed hebben op de exit. De impact van de vaccinaties op de besmettingen en zeker op de hospitalisaties vanuit de woonzorgcentra is zeer zichtbaar. Ook de cijfers uit Israël en het Verenigd Koninkrijk zijn zeer hoopvol en duiden op een daling van de besmettingen en de opnames. Volgens het rapport van Sciensano waren er de dag voordien nog twee coronagerelateerde overlijdens in de woonzorgcentra en dalen ook de hospitalisatiecijfers vanuit de woonzorgcentra. Die vaccinaties hebben wel degelijk hun effect en hun nut en dus gaan exitplan en vaccinatieplan hand in hand.

11. Pilootprojecten met speekseltesten

Er werd gevraagd wat meer duidelijkheid te geven over de drie pilootprojecten met speekseltesten in het onderwijs. De minister-president antwoordt dat ook dit geen materie is voor het Overlegcomité en dat de vraag dus beter gesteld kan worden aan minister Ben Weyts in de bevoegde commissie.

12. Het openen van de horeca en een eventueel daarmee gepaard gaande teststrategie

Dan was er een vraag van de N-VA over het openen van de horeca en de restaurants en de teststrategie die daarmee gepaard moet gaan. De vraag was of er al zicht is op de manier waarop die testen moeten verlopen en of het de bedoeling is om dit te koppelen aan contactopsporing en om dus snel te schakelen indien iemand een positieve test aflegt. Minister-president Jambon repliceert dat in het Overlegcomité afgesproken werd dat de taskforce Testing & Tracing die strategie zal uitwerken en dat de federale minister van Volksgezondheid daarvoor het wettelijke kader bekijkt opdat testen ook op bredere schaal beschikbaar gemaakt worden, bijvoorbeeld via verkoop door de apothekers. De uitwerking van die strategie gebeurt de volgende dagen en zal door de taskforce voorgesteld worden. Dan zal daarover beslist kunnen worden. Op dit moment is alleen het principe vastgelegd. De minister-president vindt het vanzelfsprekend dat er zich met betrekking tot zelftesten een aantal bijkomende uitdagingen aandienen op het vlak van registratie en opvolging.

13. Snel- en zelftesten

Dan waren er vragen van het Vlaams Belang, de PVDA en de N-VA naar wat meer uitleg bij de snel- en zelftesten. Vlaanderen heeft in de tweede golf, op het moment dat de besmettingscijfers sterk stegen, inderdaad sneltesten aangeschaft. Deze aankoop kaderde in het verzekeren van een Vlaamse testcapaciteit op een moment dat het federale testplatform nog in opstart was waardoor onder meer de doorlooptijden bij de labo's sterk opliepen. De bedoeling was om deze testen specifiek uit te rollen in de zorgsector, het onderwijs en bij de bedrijven. Voor de bedrijven was de uitrol specifiek gericht op het verzekeren van de continuïteit van de kritische functies binnen de essentiële sectoren.

Sneltesten bleken echter minder betrouwbaar – met name het aantal vals-negatieven – dan de PCR-testen, waardoor de inzet in hoogrisico-omgevingen niet steeds aangewezen bleek. Bovendien zorgde een aanpassing van de teststrategie, met name het testen van hoogrisicocontacten op dag 1 via PCR, ervoor dat de uitrol van sneltesten minder noodzakelijk was. Het gebruik van sneltesten en zelftesten kan zeker en vast een meerwaarde betekenen om snel en efficiënt te testen. Niet alle omstandigheden lenen zich er echter toe om ze te implementeren. Dat wordt momenteel nader bekeken in de teststrategie, aldus de minister-president. Hij gelooft ook dat alternatieve testmethodes die minder intrusief zijn, zoals een ademtest, het nodige potentieel hebben om in een latere fase uitgerold te worden. Het Vlaamse kenniscentrum imec is volop bezig met het ontwikkelen van zo'n ademtest en zou hiermee binnen enkele maanden op de markt komen.

14. Heropening van de horeca en de daarbij te respecteren protocollen

Dan was er een vraag van de N-VA naar wat meer toelichting bij de heropening van de restaurants en cafés vanaf 1 mei en de protocollen die daarmee gepaard gaan. Minister-president Jambon geeft aan dat er enkele scenario's op tafel lagen van het Overlegcomité, zoals de opening van de horeca buiten vanaf het begin van de paasvakantie. Een aantal deelnemers vond dit echter te vroeg en wil pas een opening vanaf 1 mei. Dat zal dan zowel binnen als buiten zijn. Die opening op 1 mei zal gebeuren op basis van protocollen, wellicht vergelijkbaar met de heropstart van de horeca na de eerste fase. Dit zal met de specialisten ter zake bekeken worden.

De Vlaamse Regering heeft ervoor gepleit om de terrassen te openen op 1 april. Als het goed weer is tijdens de paasvakantie zal er hoe dan ook een bezetting zijn van de publieke ruimte, eventueel gepaard gaand met drankgebruik. Dat kan veiliger gebeuren in gecontroleerde omgevingen – zoals horecaterrassen die ontsmet worden en waar voorzorgsmaatregelen genomen kunnen worden – dan dit gewoon open te laten verlopen in de publieke ruimte. Maar dit betreft een verbodsbepaling die in het MB staat. Er is een consensus nodig om het MB te wijzigen en die was er niet in de Federale Regering.

Tijdens de persconferentie werd een onderscheid gemaakt tussen buiten- en binnenactiviteiten. In april zouden buitenactiviteiten tot vijftig personen mogelijk zijn. De N-VA vroeg naar de eventuele impact daarvan op de wijze waarop de horeca kan heropenen. De minister-president herhaalt dat de optie op tafel lag om ook voor de horeca een onderscheid te maken tussen binnen en buiten, maar dat die optie het niet heeft gehaald. Dus gaat de horeca op 1 mei open, binnen en buiten. Dit zal waarschijnlijk samengaan met een verruiming van de buitenactiviteiten die in april al toegelaten zijn en met binnenactiviteiten op het vlak van cultuur, sport en erediensten.

15. Er is voor het eerst een perspectief uitgetekend

Het Overlegcomité heeft voor het eerst een perspectief uitgetekend voor de komende maanden. Uiteraard is dit een evolutief kader en zal de situatie telkens opnieuw geëvalueerd worden. Maar het is duidelijk dat het hernemen van het normale leven dichterbij komt. Open Vld vroeg of de protocollen voor de verschillende sectoren voldoende gedetailleerd uitgetekend en voorbereid zijn om de exit in goede banen te leiden. Minister-president Jambon antwoordt dat hij zelf niet kan spreken over alle protocollen. De protocollen in de Vlaamse domeinen werden of worden bijgewerkt en zullen deze activiteiten inderdaad kunnen begeleiden. Hierover is voortdurend overleg met de experts en de betrokken sectoren. Ze zullen op tijd klaar zijn om de exit te begeleiden. Dat is ook als opdracht meegegeven door het Overlegcomité aan de verschillende vakministers in de gemeenschappen. Die oefening wordt nu onderworpen aan een laatste check door de specialisten.

16. Reizen naar het buitenland

Anke Van dermeersch van het Vlaams Belang had een hele reeks vragen over reizen naar het buitenland. De minister-president verklaart dat er geen reisverbod is. Essentiële verplaatsingen zijn toegestaan. Enkel niet-essentiële reizen zijn aan banden gelegd. Dit is een verbod dat slaat op de toegang tot het grondgebied. Er was ook geen consensus om de toegang tot het grondgebied eerder te versoepelen. Het principe van testing en quarantaine verandert dus niet: het is niet omdat in de toekomst niet-essentiële verplaatsingen naar een hoogrisicogebied zouden mogen, dat men bij terugkeer niet meer getest moet worden of niet in quarantaine moet. Dat onderscheid moet goed gemaakt worden.

De situatie na de kerstvakantie heeft aan het licht gebracht dat in diverse landen varianten – met name de VK-variant – de 'lokale' covidvariant wel degelijk verspreiden. Reizen heeft daar dus wel degelijk een impact op gehad. Het argument dat de epidemiologische situatie in het buitenland vergelijkbaar is met hier, klopt ook niet helemaal. Dit wil ook niet zeggen dat het daar zo goed gaat. Er zijn landen waar het nu fundamenteel slechter gaat dan hier.

In Frankrijk is in de week van 1 maart nog een lockdown afgekondigd in Pas-de-Calais. De buurlanden kennen maatregelen, zoals een avondklok, die strenger zijn dan in Vlaanderen en zelfs strenger dan in Brussel. De epidemiologische situatie is over het algemeen wel wat aan het verbeteren, maar België en Europa zitten nog niet op het niveau van vlak na de eerste golf.

Hij wijst erop dat er ook een logistiek element is waarom het toelaten van niet-essentiële reizen werd vastgelegd op 19 april. Op het Overlegcomité van 26 maart zal het samenwerkingsakkoord worden bekeken dat noodzakelijk is voor de gegevensdeling die nodig is voor de test- en quarantaine-strategie. Dat samenwerkingsakkoord is goedgekeurd door de verschillende regeringen en ligt nu voor advies bij de Raad van State en bij de Gegevensbeschermingsautoriteit. Bij de Raad van State loopt een snelprocedure van vijf dagen voor het advies dat op vrijdag 5 maart werd ingediend. De Gegevensbeschermingsautoriteit heeft in principe veertien dagen tijd. Er is nog niet geweten wanneer ze hun adviezen zullen geven. Als die adviezen positief zijn, dan kan het samenwerkingsakkoord via een elektronische procedure gevalideerd worden in de verschillende regeringen en dan kan het voorgesteld worden aan het parlement en goedgekeurd worden. Dat zou nog kunnen gebeuren voor 26 maart. Dan zouden die niet-essentiële reizen in het Overlegcomité eerder toegelaten kunnen worden. Daaraan zijn dus echter een aantal voorwaarden verbonden.

II. Debat

1. Tussenkomst van Koen Daniëls

1.1. De kotbubbel

Koen Daniëls dankt de minister-president voor het antwoord en de gelegenheid om bijkomende vragen te stellen. Wat de kotbubbel betreft, gaf de minister-president aan dat er enige verwarring over bestaat maar dat er duidelijkheid zou komen. Die duidelijkheid is er nog steeds niet, volgens de spreker. Hij vraagt zich af hoe het, als die duidelijkheid er is, dan verder moet met de studenten die onlangs op de vingers getikt zijn.

1.2. Ruimte voor apart beleid van de gemeenschappen

Ten tweede stelt Koen Daniëls vast dat er over de gemeenschappen heen goede akkoorden zijn – afgetoetst met virologen – die soms blijven vastzitten op het federale niveau. Hij stelt zich de vraag of het dan niet wenselijk is om op dat vlak een apart beleid te kunnen voeren binnen de gemeenschappen, afhankelijk van de circulatiegraad van het virus en/of de vaccinatiegraad.

2. Tussenkomst van Lorin Parys

2.1. De vaccinering in Brussel verloopt niet in lijn met de andere gewesten

Lorin Parys wijst erop dat in Brussel 43 procent van de vaccins ongebruikt ligt. In Vlaanderen is dat het geval voor 6 procent van de vaccins. Als men er niet in slaagt om in alle regio's snel te vaccineren, dan komen ook de versoepelingen van het Overlegcomité in het gedrang. De meeste versoepelingen gelden namelijk voor het hele land. Hij vraagt zich af of er in het Overlegcomité nagedacht wordt over hoe ervoor gezorgd kan worden dat alle vaccins effectief sneller worden gezet en als dat niet het geval is, of die versoepelingen dan afgestemd kunnen worden op de verschillende deelstaten.

2.2. De avondklok

Het verheugt hem dat de minister-president een koele minnaar van de avondklok is. Dat is ondertussen heel duidelijk gebleken.

2.3. De opening van de terrassen van de horeca

Het was voor Lorin Parys nieuw om te horen dat het openen van de terrassen op 1 april een expliciete vraag was van de Vlaamse Regering. Volgens hem valt er wel wat te zeggen voor een effectieve spreiding van de mensen en dus van het risico, zeker in een stad als Leuven. Hij is daar dus vragende partij voor en vindt het jammer dat daar geen consensus over bestond.

2.4. De sneltesten

Lorin Parys vraagt of het klopt dat het de bedoeling is dat de sneltesten in eerste instantie worden verspreid via het apothekersnetwerk, zodat die geregistreerd kunnen worden in het globaal farmaceutisch dossier en zodat aan mensen die positief testen gevraagd wordt om zich te registreren, zodat een algemeen zicht behouden blijft.

3. Tussenkomst van Chris Janssens

3.1. De kotbubbel

Chris Janssens meende begrepen te hebben dat er in het Vlaams Parlement en binnen de Vlaamse Regering unanimitéit over bestaat dat de kotbubbel er zeker moet komen. Toch werd die alweer niet goedgekeurd op het Overlegcomité. Er werd gezegd dat minister Verlinden dit nog wat gaat finetunen. *Chris Janssens* vraagt aan de minister-president om de studenten nu eindelijk duidelijkheid te geven over de kotbubbel, over wat mag en niet mag en over waarvoor ze beboet kunnen worden. Als zelfs minister van Onderwijs, Ben Weyts, de situatie heel onduidelijk vindt, hoe kunnen studenten het dan nog weten?

3.2. De sneltesten

De spreker heeft van professor Pierre Van Damme begrepen dat de Vlaamse overheid 1 miljoen sneltesten besteld heeft en dat die in voorraad zijn. Kan de minister-president dat bevestigen? Wat is er tot op heden met die voorraad gedaan? Volgens professor Pierre Van Damme werden er daarvan slechts enkele duizenden gebruikt. Wat was dan de bedoeling van die aankoop destijds, als er tot op heden nog niks mee gebeurd is?

Chris Janssens hoorde de minister-president in De zevende dag zeggen dat de specificaties over de sneltesten bestemd voor de horeca nog niet bekend zijn. Hij roept ertoe op om het voor die sector, die al maandenlang gesloten is en zo zwaar getroffen werd, die het economisch heel moeilijk heeft en nog zal hebben als slechts een beperkt deel van de infrastructuur gebruikt zal mogen worden, administratief niet extra moeilijk te maken. Als de horeca-uitbaters geconfronteerd worden met sneltesten en controles, dan vormt dat volgens hem een extra bemoeilijkend element voor de heropening van een sector die het al zo moeilijk heeft. De spreker verwijst naar de zomer van 2020, toen allerlei gegevens geregistreerd moesten worden door de horeca-uitbaters, waar uiteindelijk nooit naar gevraagd en niets mee gedaan werd. Dat was dus een extra administratieve last die nergens voor nodig was. Hij vraagt om dit mee te nemen naar de volgende Overlegcomités.

3.3. De avondklok

Wat de avondklok betreft, vindt *Chris Janssens* dat de partij van de minister-president toch een bijzondere houding inneemt. De spreker is het met de minister-president eens dat die disproportioneel is. Hij vindt het echter bizar dat de minister-president dat dan niet op de agenda van het Overlegcomité van vrijdag 5 maart zette, terwijl zijn partij de zondag erop een wetsvoorstel indiende om de avondklok af te schaffen. Als de minister-president wil streven naar consensus daarover, dan zou hij dit toch op zijn minst op de agenda van het Overlegcomité moeten zetten. Zal hij dat op het Overlegcomité van 26 maart laten agenderen?

3.4. De heropening van de horeca

Het was voor *Chris Janssens* geen nieuws dat de minister-president een voorstander was van het heropenen van de terrassen op 1 april. De spreker heeft begrepen dat dit voorstel niet binnengehaald werd en dat nu een globale heropening gepland wordt op 1 mei. Ondertussen hebben de kustburgemeesters hierover hun zeg gedaan. Ze zitten met de handen in het haar met de paasvakantie in het vooruitzicht, want ze vrezen dat het een drama wordt als de horeca niet heropent en de mensen toch massaal naar de kust trekken. In Nederland wordt gepland om de terrassen begin april te heropenen, hoewel het land op dit moment slechtere cijfers kent dan Vlaanderen. De spreker vindt dat niet logisch. Hij vindt het niet duidelijk waarom

de minister-president dit voorstel niet binnengehaald heeft. Tussen het volgende Overlegcomité en het begin van de paasvakantie zit nog een week ruimte waarin aan de horeca gevraagd kan worden om zich klaar te maken voor een heropening van de terrassen, zeker aan de kust maar ook in het binnenland. De spreker vindt het immers niet fair om daarin een onderscheid te maken. Zal de minister-president dit meenemen naar het Overlegcomité van 26 maart?

3.5. De duurtijd van de maatregel van één hobby per kind

Tot slot heeft Chris Janssens uit de pers vernomen dat het een aanbeveling blijft voor kinderen om slechts één hobby per week uit te oefenen tot aan het begin van de paasvakantie. Kan de minister-president ook dat bevestigen? Houdt dat dan ook in dat die aanbeveling vanaf de paasvakantie wegvalt?

4. Tussenkomst van Maaïke De Vreese

4.1. Perspectief voor de horeca

Maaïke De Vreese bedankt de minister-president voor de antwoorden op de vragen van de N-VA-fractie. Het perspectief op de opening van de horecasector op 1 mei is een concreet tijdstip, al had ze het graag vroeger gezien voor de terrassen. Die vraag kwam zeker ook van burgemeesters aan de kust en van andere steden. Ze kent een aantal kustburgemeesters en heeft gehoord dat ze de minister-president uitgenodigd hebben om de situatie aan de kust te komen bekijken.

4.2. De economische steun

De spreker vindt het heel belangrijk dat de Vlaamse Regering gecommuniceerd heeft extra steun te zullen geven aan de horecasector en dat dit bij uitbreiding ook geldt voor andere sectoren. Geldt dat dan enkel voor de gesloten sectoren of ook voor de zaken met een groot omzetverlies?

4.3. De bijdrage van de sneltesten, zelftesten en ademtesten aan de exit-strategie

De minister-president verwees naar sneltesten, zelftesten en ademtesten. *Maaïke De Vreese* meent dat het belangrijk is om in te zetten op nieuwe innovatieve zaken, om te bekijken hoe in combinatie met het inzetten op een strategie van snelle vaccinatie – die ze het allerbelangrijkste vindt – tot een goede en snelle exitstrategie gekomen kan worden, natuurlijk rekening houdend met de gezondheid van alle mensen. Ze bedankt de minister-president voor de toch wel belangrijke verduidelijking die hij gaf bij de woorden van de premier over de exitstrategie.

5. Tussenkomst van Peter Van Rompuy

5.1. Hoopvolle maatregelen voor de jeugd

Volgens *Peter Van Rompuy* zijn er tijdens het Overlegcomité een aantal hoopvolle beslissingen genomen. Hij is vooral blij dat er meer mogelijk zal zijn voor de jeugd.

5.2. Het inzetten van snel- en zelftesten doet heel wat pertinente vragen rijzen

Hij heeft vooral specifieke vragen over de snel- en de zelftesten. Ten eerste is het hem nog altijd niet helemaal duidelijk of het gaat over beide types van testen. In de media wordt alles namelijk een beetje door elkaar gebruikt.

Ten tweede, voor welk type activiteiten zullen die snel- en zelftesten gebruikt worden? Is dat enkel voor horeca en cultuur, of ook voor sport- en jeugdverenigingen

en dergelijke? Dat is niet alleen bijzonder belangrijk voor Vlaanderen, dat is, zoals Peter Van Rompuy begrijpt, een materie die ook met het federale niveau afgestemd moet worden.

Net zoals zijn collega's vraagt ook Peter Van Rompuy of er al een richting bepaald is over de al dan niet vrijblijvendheid van die sneltesten. Volgens hem spelen hier nog een aantal issues. Zijn ze geheel vrijblijvend of worden er toch een aantal regels opgesteld? Dan moet er toch gekeken worden hoe het juist zit met de privacyregeling en zal er toch opnieuw advies gevraagd moeten worden aan de autoriteiten op het vlak van de gegevensbescherming, wat dan op tijd zal moeten gebeuren. Hij begrijpt dat er al enkele weken voor 1 mei duidelijkheid moet zijn over die sneltesten, opdat de nodige adviezen daarover ingewonnen kunnen worden. Hij vindt die privacy wel belangrijk. Kan een horecazaak bijvoorbeeld al dan niet vragen om een test voor te leggen? Wat zijn de consequenties daarvan? De discussie is vergelijkbaar met die rond het vaccinatiepaspoort, waarbij als algemeen principe gesteld werd dat hier enkel consequenties aan gekoppeld kunnen zijn als iedereen de kans gehad heeft om zich te laten vaccineren. Hij denkt echter dat iedereen de kans heeft om een sneltest af te leggen. Is er al een beslissing genomen over dat principe? Zal men daar een aantal regels voor opstellen?

Peter Van Rompuy vraagt ook naar de koppeling met de contactopsporing. Stel dat iemand een positieve test aflegt, hoe kan die dan opgenomen worden in het systeem van de contactopsporing? Hij hoorde suggesties om te werken via de apotheken.

De prijs van de snelle zelftesten is snel aan het dalen. Zullen ze ter beschikking gesteld worden door de overheden of moeten die zelf aangeschaft worden in de winkel of apotheek?

6. Tussenkomst van Ludwig Vandenhove

6.1. De avondklok

Ludwig Vandenhove vindt het vreemd dat, terwijl er de laatste weken in de pers heel veel te doen is geweest rond voor- en tegenstanders van de avondklok, daar op het Overlegcomité niet eens over gepraat wordt. Zal dat onderwerp op het volgende Overlegcomité wel aan bod komen?

7. Tussenkomst van Jos D'Haese

Jos D'Haese bedankt de minister-president voor de heel concrete antwoorden. Hij heeft drie bijkomende vragen.

7.1. Het vaccinatieprogramma

Hij vindt het een beetje vreemd dat de vaccinatiecampagne nog niet besproken werd, omdat die toch gelinkt is aan een exitstrategie. Hetzelfde geldt voor de teststrategie en voor het contactonderzoek, waar nog steeds vragen over zijn. Het Overlegcomité is toch wel de plaats om dat alles te bespreken, want daar wordt geraakt aan bevoegdheden van verschillende niveaus. Hij vindt het uiteraard goed dat er gesproken wordt over een exitstrategie, maar hij vindt het toch wat onevenwichtig dat er aan de andere kant niet of weinig wordt gesproken over de voorwaarden om die exitstrategie mogelijk te maken op het vlak van vaccinatie, testen en contactonderzoek.

7.2. De avondklok

De avondklok is een maatregel die heel ver gaat en die ingaat tegen de democratische vrijheden en rechten. De spreker vindt het dan ook heel vreemd dat die niet op tafel lag op het Overlegcomité, en dat terwijl de N-VA en de MR hem weg wil en Open Vld hem weg wil of er toch op zijn minst een debat over wil. Volgens de minister-president gaat het om beslist beleid. Maar zo'n verregaande maatregel moet toch continu geëvalueerd worden? De spreker zou verwachten dat men probeert om die zo snel mogelijk in te trekken. Voorzichtigheid blijft natuurlijk geboden, het virus is niet weg. Maar hij is het eens met de minister-president dat deze maatregel niet meer proportioneel is. Men weet ook niet welk effect hij heeft. Hij kan dus beter afgeschaft worden. Zal de minister-president dit punt de volgende keer wel op de agenda zetten?

7.3. De kotbubbel

Jos D'Haese heeft begrepen dat de Vlaamse Regering al een hele tijd geleden een voorstel uitgewerkt heeft over de kotbubbel. Het kan toch niet zo moeilijk zijn om de onduidelijkheid die daar nu over heerst weg te nemen. De heer Daniëls heeft volgens hem gelijk: ondertussen hebben studenten, die deel uitmaken van zo'n huishouden waarmee er volgens minister Verlinden geen probleem is, wel een boete gekregen. Bij zijn weten werden die boetes niet kwijtgescholden. Er is dus nood aan duidelijkheid.

8. Tussenkomst van Björn Rzoska

8.1. De avondklok

Ook *Björn Rzoska* heeft vragen over de avondklok. Heeft hij het goed begrepen dat de Vlaamse Regering daar op een lijn zit en dat iedereen zegt dat die avondklok op dit moment disproportioneel is en dat men er vanaf wil? Ook de spreker begint zich stilaan de vraag te stellen of dit niet te lang duurt. Waarom heeft de minister-president dit op vrijdag 5 maart niet op tafel gelegd? Zal hij dat doen in de toekomst? De spreker vindt het toch wel vreemd dat de partij van de minister-president in de Kamer met een voorstel op de proppen komt maar dat hij de gelegenheid voorbij laat gaan om het punt op tafel te leggen op de plaats waar het besproken moet worden en waar eraan geredieerd kan worden.

8.2. De opening van de terrassen van de horeca

Björn Rzoska heeft begrepen dat de Vlaamse Regering ook wat de terrassen betreft op een lijn zit en zegt dat die buitenterassen wat haar betreft vroeger open gekund hadden. Dat werd nu niet beslist, omdat daarover consensus nodig is. Ondertussen hebben een aantal kustburgemeesters gezegd dat verbod naast zich neer te zullen leggen. Hoe kijkt de Vlaamse Regering naar die communicatie?

8.3. De kotbubbel

Björn Rzoska heeft dezelfde vragen als zijn collega's over de kotbubbel. Heeft hij het goed begrepen dat minister van Binnenlandse Zaken, Annelies Verlinden, dat op een of andere manier zal verduidelijken, al was het maar voor de jongeren die erop aangesproken worden door de politie?

9. Tussenkomst van Maurits Vande Reyde

9.1. De economische steun

De economische steunmaatregelen werden opgetrokken van 10 tot 15 procent van het omzetcijfer. *Maurits Vande Reyde* vindt het belangrijk om te weten wat de referentieperiode is. Er wordt immers gewerkt met het Vlaams beschermingsmechanisme, dat werkt met verschillende golven. De vierde golf loopt tot eind januari. Geldt die 15 procent voor het huidige Vlaams beschermingsmechanisme? Is de referentieperiode maart of april? Zeker als de horeca pas op 1 mei opengaat, is het wel belangrijk om dat te weten.

9.2. De avondklok

Op vrijdag 5 maart werd beslist om niets te veranderen aan de avondklok. Volgens de spreker hebben zowel de voor- als de tegenstanders legitieme argumenten. De minister-president gaf in de media aan dat er, wat hem betreft, nagedacht mag worden over hoelang die nog houdbaar is. Dat begrijpt de spreker perfect. Wat hij evenwel niet begrijpt, is dat vlak daarna de N-VA-fractie in de Kamer naar buiten brengt dat Vlaanderen daar op het Overlegcomité niets over te zeggen heeft gehad omdat dit een federale maatregel is – en dat ook de N-VA-fractie in het Vlaams Parlement die boodschap verstevigt.

9.3. Is Vlaanderen dan geen volwaardige partner in het Overlegcomité?

Als dat waar is, dan is er een fundamenteel probleem. Dat wil dan zeggen dat Vlaanderen op dat Overlegcomité niet als een volwaardige partner wordt beschouwd. Dat stelt niet alleen voor de avondklok, maar ook voor heel wat andere maatregelen problemen die toch aangekaart moeten worden. De tweede optie is dat de woordvoerder van de N-VA-fractie niet de waarheid spreekt. Dat is wat *Maurits Vande Reyde* vermoedt: dat Vlaanderen op dat Overlegcomité, net zoals de andere overheden, op een volwaardige basis behandeld wordt. Kan de minister-president daar meer duiding bij geven? Heeft Vlaanderen daar effectief niets over te zeggen of gaat het niet zo in het werk?

10. Repliek van minister-president Jan Jambon

10.1. De kotbubbel

Wat de kotbubbel betreft en de studenten die daarover door de politie op de vingers getikt worden, stipt minister-president *Jan Jambon* aan dat de politie niet tot zijn bevoegdheid behoort. Er staat niets in het MB over de kotbubbel. Het gaat dus enkel om een richtlijn aan de politie om hiermee om te gaan. Nu is het aan de federale minister van Binnenlandse Zaken om correcte richtlijnen te geven aan de politie. De minister-president gaat ervan uit dat die wel zullen volgen. Wat hem betreft, is een kotbubbel vergelijkbaar met een gezin.

10.2. Ruimte voor apart beleid van de gemeenschappen?

Koen Daniëls vroeg of er ruimte is voor apart beleid. Tot nog toe zijn de verschillende gemeenschappen er volgens de minister-president altijd in geslaagd om gemeenschappelijk over te steken, wat soms wat geven en nemen vergde. Omdat de federale fase van rampenbestrijding nog altijd van toepassing is, kan het MB beperkingen zetten op een aantal Vlaamse bevoegdheden, wat nog iets anders is dan die overnemen.

10.3. Discrepantie in de vaccinatiestrategie?

Hij meent dat er naar een kritisch punt gegaan zou kunnen worden als er op een bepaald moment een grote discrepantie zou komen in de vaccinatiestrategie. Dat sluit aan op de vraag van Lorin Parys: als een van de gewesten echt zou achterblijven of een gewest echt zou vooroplopen, waardoor er dus in een bepaald gewest versoepelingen aangewezen zouden zijn gezien de hoge graad van vaccinatie, dan kan zich een probleem voordoen dat tot nog toe niet aan de orde was. Het meest comfortabel is dat overal snel gevaccineerd wordt, want er kunnen wel een aantal beperkingen opgelegd worden voor reizen naar het buitenland, maar moeilijker voor verplaatsingen van Vlaanderen naar Brussel of Wallonië.

10.4. De sneltesten

Wat de vragen van Chris Janssens betreft, bevestigt de minister-president dat er destijds een miljoen sneltesten gekocht werden. Die bleken op dat moment voor de hoogrisicodragers niet voldoende uitsluitsel te geven. Ze werden ook aangekocht voor gebruik in het onderwijs. Er was een beslissing nodig van de federale minister van Volksgezondheid omdat men hiervoor vrijwilligers van het Rode Kruis wilde inschakelen. Dat heeft een tijdje geduurd. Een en ander is niet zo snel verlopen als verwacht, maar de minister-president maakt zich sterk dat die sneltesten gebruikt zullen kunnen worden.

10.5. De horeca en de teststrategie

Hij deelt de mening van Chris Janssens dat men het de horeca niet overmatig moeilijk moet maken wat de teststrategie betreft. Aan de andere kant meent hij wel dat er kleine inspanningen geleverd kunnen worden voor het openen van de horeca, die echter wel proportioneel moeten zijn. Hij kan nog niet veel details geven over die teststrategie. De opdracht om over deze elementen te beslissen is door het Overlegcomité gegeven aan de taskforce en ook aan de federale minister van Volksgezondheid.

10.6. De avondklok

Op de vraag of hij de avondklok op de agenda zal zetten, antwoordt hij dat hij dat zeker wil doen. Maar als men op voorhand weet dat een van de geledingen waarmee een consensus bereikt moet worden, manifest tegen het opheffen van de avondklok is, heeft dat in de praktijk weinig zin. Hij zal bekijken hoe de zaken op federaal niveau op dat vlak evolueren. Als de N-VA-fractie in de Kamer van volksvertegenwoordigers de Federale Regering ertoe kan aanzetten om te bewegen, dan heeft het zin om dat op de agenda van het Overlegcomité te brengen. In het Overlegcomité werd overigens altijd geprobeerd om Vlaanderen op het stramien te krijgen van 22 uur tot 6 uur, zoals in Wallonië toegepast werd tot 1 maart en zoals in Brussel nog altijd toegepast wordt. Daar is Vlaanderen echter nooit in meegegaan.

10.7. De terrassen van de horeca

Zal het opengaan van de terrassen begin april besproken kunnen worden op het Overlegcomité van 26 maart? Er zal alleszins gekeken worden naar de evolutie van de cijfers. Hij heeft al gezegd dat hij heel veel voordelen ziet in het openen van de terrassen in de paasvakantie. Als er elementen zijn die het debat in beweging kunnen brengen, zal hij dat zeker trachten te doen op 26 maart.

10.8. Eén hobby per week voor de kinderen

Het uitoefenen van één hobby per week is inderdaad een aanbeveling. Die werd nogmaals bevestigd tot eind maart. Ook daar zullen de cijfers de richtlijn zijn om te bekijken wat mogelijk is na 1 april.

10.9. De economische steun

Wat de vraag van Maaike De Vreese over de steunmaatregelen betreft: alles blijft hetzelfde behalve het percentage, dat stijgt van 10 naar 15 procent.

10.10. De snel- en zelftesten

Aan de Peter Van Rompuy antwoordt minister-president Jambon dat sneltesten en zelftesten inderdaad twee verschillende zaken zijn. In de teststrategie waarover de federale minister van Volksgezondheid zich moet uitspreken, worden die inderdaad alle twee meegenomen, maar niet op dezelfde manier. Voor welk type activiteiten kunnen ze worden ingezet? Ook dat staat nog niet vast. Ze zullen zeker ingezet worden in de horeca, de cultuur- en de sportsector. Die modaliteiten moeten nog vastgelegd worden door de taskforce. Hetzelfde geldt voor de vrijblijvendheid van de sneltesten. Hij geeft Peter Van Rompuy wel gelijk dat het verschil erin ligt of de mogelijkheid bestaat om getest of gevaccineerd te worden. Wie zich nog niet kon laten vaccineren, verschilt wel van iemand die een zelftest zou moeten doen en beweert er geen te hebben. De minister-president laat de beslissing ter zake over aan de taskforce.

10.11. De avondklok

Aan Björn Rzoska antwoordt hij dat de Vlaamse Regering op dezelfde lijn zit inzake de avondklok. Hij begrijpt de kustburgemeesters en is bereid met hen in dialoog te treden. Maar hij had ook begrepen dat ze zeiden dat ze de terrassen al zouden buiten zetten en dan zouden bekijken of er overgegaan wordt tot een ingebruikname, wat burgerlijke ongehoorzaamheid zou impliceren. Als een MB het openen van de terrassen verbiedt, dan moet dat verbod wel gehandhaafd worden, hoe jammer hij dat ook vindt.

Tegenover Maurits Vande Reyde benadrukt minister-president Jambon nogmaals dat de avondklok op vrijdag 5 maart echt niet op de agenda stond van het Overlegcomité. Hij verwijst naar de notulen en zijn eerdere toelichting.

10.12. Over de economische steun wordt op 12 maart beslist

Wat de economische steun betreft, herhaalt minister-president Jambon dat de maatregelen dezelfde blijven. Op vrijdag 12 maart zal de Vlaamse Regering de beslissing nemen om het percentage te verhogen, en dan kan dat besluit uitgevoerd worden.

Steven VANDEPUT,
voorzitter

Anke VAN DERMEERSCH,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

dko	deeltijds kunstonderwijs
imec	Interuniversitair Micro-elektronicacentrum
MB	ministerieel besluit
PCR	polymerase chain reaction
VK	Verenigd Koninkrijk